

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.65/2016/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. március 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétsége miatt ... vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. április 11. napján kihirdetett 43.(III.)Kb.1561/2015/10. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott büntetést 180 (száznolcvan) napi tétel, napi tételenként 1.000,- (egyezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A vádlott részére a 180.000,- (száznolcvanezer) forint pénzbüntetés megfizetésére 18 (tizennyolc) havi részletfizetést engedélyez.

A 180.000,- (száznolcvanezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése, illetve az egyhavi részlet megfizetés elmulasztása esetén, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni, melynek során egy napi tétel összege helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. április 11. napján kihirdetett 43.(III.)Kb.1561/2015/10. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.438.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) és (4) bekezdések szerint minősülő szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében, ezért 240 napi tétel, napi tételenként 1000,- ft, összesen 240.000,- ft pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 24 havi részletfizetést engedélyezett. A pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egyhavi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett a szabadságvesztésre történő átváltoztatásra.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be a jogi minősítés megváltoztatása és súlyosabb pénzbüntetés kiszabása érdekében. A vádlott és védője a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül a védő jelentett be fellebbezést enyhítés érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.464/2016/1. számú átiratában a katonai ügyészi fellebbezést kiegészítéssel tartotta fenn. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, melynek keretében a tényállásból: „a tőle elvárható figyelmet és körültekintést elmulasztva és azzal, hogy ugyanakkor kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a

vádolt tudomással bírt arról, a hogy a felállítási helyeket úgy kell meghatározni, hogy az őrzés átlós legyen," szövegrészeket mellőzze. A vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk.438.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő, és büntetendő szolgálatban kötelességszegés büntetében, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben. A másodfokú ügyészség kifejtette azon álláspontját, hogy a tényállás önmagának is ellentmond, mert megállapítja a 76/A/3241-2/2014. számú örutasítás 11. pont 4. bekezdésének megszegését, amely az átlós ellenőrzésről szól, de ha a vádlottnak erről tudomása sem volt, akkor azt nem tudta megszegni sem. Egyébként az örutasításban foglaltak tudomásul vételét a vádlott aláírásával igazolta. Az utasítás 5. és 6. oldalain olyan szabályok is vannak, amelyeket a szolgálatot ellátó személy a fogvatartottak figyelemmel kísérése nélkül nem tud végrehajtani. A vádlott tudomásul vette a kötelmeit, így magatartása nem gondatlan, hanem csak szándékos lehet. A cselekmény tényleges tárgyi súlyára figyelemmel azonban nem indokolt a pénzbüntetés súlyosítása, ezért az erre irányuló fellebbezést a másodfokú ügyészség nem is tartotta fenn.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője az elsőfokú ítélet ellen bejelentett katonai ügyészi fellebbezést a másodfokú ügyészi átiratban foglalt változtatással tartotta fenn. Indítványozta a tényállásból mellőzni a másodfokú ügyészi átiratban már megjelölt részeket, továbbá az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a vádlott bűnösségének a Btk.438.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetében történő megállapítását. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az enyhítés érdekében alacsonyabb összegű pénzbüntetés kiszabásáért bejelentett fellebbezését fenntartotta. Egyetértett a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselőjével abban, hogy az elsőfokú ítélet tényállása megalapozatlan, mert indokolatlanul tartalmazza, hogy a vádlott magatartásával megszegte az örutasítás 11. pontjának 4. bekezdésében foglaltakat, hiszen ugyanakkor azt is rögzítette a tényállásban, hogy kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a vádlott tudomással bírt arról, hogy a felállítási helyeket úgy kell meghatározni, hogy az őrzés átlós legyen. Egyetértett azzal, hogy a vádlott nem szeghetett meg olyan szabályt, amelyről nem volt tudomása, ugyanakkor az elsőfokú katonai tanács hosszasan vizsgálta, hogy a vádlottnak volt-e lehetősége ténylegesen tanulmányozni az örutasítást. Végül arra az álláspontra helyezkedett, hogy ez nem állapítható meg kétséget kizáróan. Ez az ellentmondás azonban a védői álláspont szerint egyszerűen feloldható az örutasítás megszegését megállapító mondat mellőzésével. Egyetértett azonban az elsőfokú katonai tanács álláspontjával abban a tekintetben, hogy védencét az őrzés során tanúsítandó folyamatos figyelemmel kísérés megszegése tekintetében kizárólag gondatlanság terheli. Ezért a jogi minősítés változatlanul hagyása mellett a pénzbüntetés enyhítését kérte.

A vádlott az utolsó szó jogán a kiszabott pénzbüntetés enyhítését kérte. Utalt továbbá arra, hogy a munkája elvégzéséhez nem álltak rendelkezésre a szükséges információk. Előadta, hogy ha tudott volna arról, hogy a fogvatartott a közelmúltban veszítette el az apját és a temetésen nem vett részt, illetve, hogy a legutóbbi látogatás során a feleségét ittassága miatt nem engedték be hozzá, akkor őt ki sem vitte volna munkavégzésre.

A katonai ügyészi és védői fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási

eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Védekezést terjesztett elő, mely szerint először látott el ezen a területen szolgálatot, nem ismerte a nyílt terepen történő foglalkoztatás biztonsági szabályait, arra az eligazítás és a szolgálat felvételének menetében nem volt lehetősége felkészülni, és az eligazítást végző személy nem hívta a figyelmét az átlós ellenőrzés követelményére. Megállapítható ugyanakkor, hogy a vádlott felelősségének tagadása mellett, részletes vallomást tett. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a tényállást a vádlotti vallomás, a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomása a tárgyaláson felolvasással a bizonyítás anyagává tett tanúvallomások, továbbá a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján állapította meg. A katonai tanács igen részletes bizonyítási eljárást folytatott le, és ítélete harmadik oldal közepétől a nyolcadik oldal 4. bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a tárgyaláson megismert bizonyítékok alapján miért állapított meg részben a vádirati tényállástól eltérő történeti tényállást. A katonai tanács vizsgálta a vádlott szolgálatba lépésének, eligazításának körülményeit, melynek során a vádlott és az eligazítást végző ... tanú szembesítésére is sor került. Ennek alapján nem tévedett a katonai tanács, amikor azt rögzítette, hogy ítéleti tényállásában, hogy kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a vádlott tudomással bírt arról, hogy a felállítási helyeket úgy kell meghatározni, hogy az őrzés átlós legyen. Figyelemmel tehát arra, hogy a bizonyítási eljárás során kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást az, hogy a vádlott a szolgálat megkezdését megelőzően az átlós irányú őrzés követelményét megismerte, annak megszegését nem is lehetett a terhére róni. A releváns tények vizsgálatán alapuló bizonyítási eljárás eredményét nem befolyásolja az, hogy a vádlott aláírásával igazolta, hogy az őrtasításban foglaltakat tudomásul vette. Megállapítható ugyanakkor, hogy a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában helytállóan hivatkozott arra az ellentmondásra, hogy az elsőfokú katonai tanács által megállapított tényállás tartalmazza a vádlott részéről az őrtasítás 11. pont 4. bekezdésében rögzített, az őrzés átlós voltára vonatkozó rendelkezés megszegését. Ezért a másodfokú katonai tanács a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú ítélet történeti tényállása utolsó mondatából mellőzi: „az őrtasítás 11. pontjának 4. francia bekezdésében rögzített a felállítási helyek meghatározásához kötődő szolgálati kötelezettség” megszegésére utaló részt. Az adott mondat további részeit azonban változatlanul hagyja.

Nem tévedett azonban az elsőfokú katonai tanács akkor, amikor az általa megállapított tényállásban azt rögzítette, hogy a vádlott a munkavégzésére, szolgálatára vonatkozó egyéb - a fogvatartottak tevékenységének, munkavégzésének folyamatos figyelemmel kísérésére - rendelkezéseket a tőle az elvárható figyelmet és körültekintést elmulasztva szegte meg. A gondatlan elkövetési magatartás megállapítását a rendelkezésre álló bizonyítékok ugyanis alátámasztják.

Megállapítható, hogy az elsőfokú katonai tanács által megállapított és a másodfokú katonai tanács által helyesbített tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A katonai ügyésznek a jogi minősítést támadó fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor ... vádlott bűnösségét a Btk.438.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) és (4) bekezdései szerint minősülő szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében állapította meg.

A törvényszék katonai tanácsa ítélete 8. és 9. oldalán helytállóan fejtette ki a jogi minősítéssel kapcsolatos álláspontját, mellyel a másodfokú bíróság alapvetően egyetért.

A Btk.438.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a szolgálatban kötelességszegés vétségét az követi el, aki őr, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban az adott szolgálatra vonatkozó szolgálati intézkedés rendelkezéseit megszegve elalszik, vagy a szolgálati ideje alatt szeszest, illetve kábítószerrel, vagy kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagot vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi. A (2) bekezdésben foglaltak szerint büntetett valósul meg, ha a bűncselekmény a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár. A (4) bekezdésében foglaltak szerint vétség miatt enyhébben büntetendő a bűncselekmény, ha azt gondatlanságból követik el. Helytállóan utalt arra az elsőfokú katonai tanács, hogy a vádlott a tényállásban rögzített magatartásával az adott bűncselekmény törvényi tényállása (4) fordulata szerinti magatartást valósította meg. Ugyanis a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegte, amikor megsértette a 76/A/3241-2/2014. számú örutasítás 11. pontjának 14. francia bekezdésében meghatározott, a fogvatartottak tevékenységének és munkavégzésének folyamatos figyelemmel kísérésére vonatkozó szabályt. Nem kétséges az sem, hogy a vádlotti magatartás nem csupán a jelentős hátrány veszélyével, hanem a jelentős hátrány tényleges bekövetkezésével járt, hiszen a fogvatartott megszökött. Nem kétséges ugyanakkor az sem, hogy a vádlott részéről a megfelelő figyelem és körültekintés elmulasztása is a gondatlan elkövetés körébe tartozik. Ezért a súlyosabb jogi minősítés megállapítására irányuló ügyészi fellebbezés eredményre nem vezethetett.

Az enyhítésre irányuló védői fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, és nem tévedett, amikor az enyhítő körülmények nagyobb számára és jelentősebb súlyára figyelemmel a vádlottal szemben a Btk.33.§ (4) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki. A két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodó vádlott esetében helyesen állapította meg az egy napi tétel összegét a törvényi minimumban, azonban a gondatlan elkövetésre, és ezen keresztül a cselekmény tényleges tárgyi súlyára figyelemmel eltúlzottan szabott ki a bíróság a vádlottal szemben 240 napi tétel pénzbüntetést. Ezért a másodfokú katonai tanács az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottal szemben kiszabott büntetést 180 napi tétel, napi tételenként 1.000,- ft pénzbüntetésre enyhítette a Btk.50.§ (1) és (3) bekezdése alapján. A másodfokú katonai tanács a Btk.50.§ (4) bekezdése alapján a vádlott részére a pénzbüntetés megfizetésére 18 havi részletfizetést engedélyezett. Az ítélőtábla katonai tanácsa a Btk.51.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egyhavi részlet megfizetésének elmulasztása esetére a szabadságvesztésre történő átváltoztatásra. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottal szemben ilyen mértékű pénzbüntetés is megfelelően szolgálja a Btk.79.§ -ban írt büntetési célokat.

A katonai tanács ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. március 3.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
szavazó bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. március 3.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

Iván Erika
bíróági ügyintéző